

Brev: från den Europeiska ombudsmannen om inledande av undersökningen (OI/3/2003/JMA)

Korrespondens - 19/11/2003

Ärende OI/3/2003/JMA - Undersökning inledd den 19/11/2003 - Beslut den 04/07/2007

Strasbourg den 19-11-2003

Romano Prodi Ordförande Europeiska kommissionen B - 1049 Bryssel

Herr ordförande!

Enligt artikel 195 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen kan Europeiska ombudsmannen på eget initiativ företa undersökningar om eventuella fall av administrativa missförhållanden i gemenskapsinstitutionernas eller gemenskapsorganens verksamhet. I enlighet med denna bestämmelse inleder jag härmed en undersökning av integreringen av funktionshindrade personer, och framför allt av de åtgärder som Europeiska kommissionen vidtagit för att tillse att personer med funktionshinder inte diskrimineras i samband med sina kontakter med institutionen.

1 Skälen till undersökningen

En betydande andel av gemenskapens befolkning är personer med funktionshinder. Denna grupp av människor ställs inför en mängd olika hinder i förverkligandet av lika möjligheter, oberoende och fullständig ekonomisk och social integrering, något som påpekats offentligt av såväl de europeiska institutionerna som av medlemsstaterna(1). Gemenskapen har därför uppmanats att förstärka sina insatser för att främja lika möjligheter för människor med funktionshinder i syfte att underlätta deras integrering i samhället. Ett flertal olika initiativ har tagits på gemenskapsnivå i denna fråga.

Den 10 maj 2000 antog kommissionen ett meddelande med rubriken "För ett Europa fritt från hinder för personer med funktionsnedsättning", i vilket kommissionen åtar sig att verka för att utveckla och stödja en heltäckande och integrerad strategi för att komma till rätta med sociala, arkitektoniska och konstruktionstekniska hinder som i onödan försvårar tillträde för funktionshindrade personer(2). Europaparlamentet har enhälligt antagit en liknande resolution(3).

Den 3 december 2001 beslutade rådet att utse 2003 till Europeiska handikappåret(4). Rådet framhöll att det fortfarande förekommer diskriminering av personer med funktionshinder, ofta på grund av bristande information och attitydproblem. Genom att utse 2003 till

Europeiska handikappåret avsåg rådet att öka samhällets förståelse för de funktionshindrades rättigheter, behov och möjligheter, samt uppmuntra samverkan mellan alla berörda parter för att främja flödet av information och utbytet av god praxis.

Nyligen har de speciella förhållanden som denna grupp av personer lever under, samt behovet av stödande åtgärder, uppmärksammats i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. I stadgans artikel 26 sägs följande:

"Unionen erkänner och respekterar rätten för personer med funktionshinder att få del av åtgärder som syftar till att säkerställa deras oberoende, sociala och yrkesmässiga integrering och deltagande i samhällslivet."

Interna åtgärder i EG:s institutioner och organ

Väl medvetna om de potentiella problem som funktionshindrade ställs inför om de vill arbeta som tjänstemän inom EU eller ta tillvara sina karriärmöjligheter inom institutionerna, införde de europeiska institutionerna 1998 en "Kodex för bästa praxis vid rekrytering av personer med funktionshinder" som innehåller en beskrivning av de europeiska institutionernas policy på detta område såväl som riktlinjer för deras tjänstenheter när det gäller därmed sammanhängande åtgärder(5). I kodexen nämns ett antal åtgärder som bör vidtas inom följande områden:

- Rekrytering : Alla rimliga åtgärder bör vidtas för att se till att personer med funktionshinder kan delta i uttagningsprov på samma villkor som övriga sökande.
- Karriärmöjligheter : Arbetskrav som inte hänger samman med arbetsuppgifterna och som skulle kunna utesluta personer med funktionshinder skall undvikas för att förbättra karriärmöjligheterna för tjänstemän med funktionshinder.
- Arbetsmiljö : Alla rimliga åtgärder bör vidtas för att minimera problemen i samband med tillträde till byggnader, samt när det gäller kontorsutrymmen och utrustning.
- Information och medvetenhet : Kodexen för god praxis skall delas ut till samtliga anställda. Medlemmarna i urvalskommittéerna skall få utbildning i handikappfrågor.
- Övervakning : Varje institution skall utse en tjänsteman eller ett organ som skall ha ansvaret för att kodexen tillämpas.

I sitt meddelande av den 10 maj 2000 upprepade kommissionen de i kodexen angivna åtgärderna och beskrev ytterligare åtgärder för att utveckla bästa praxis inom den egna organisationen. De åtgärder som beskrevs var följande:

- Anställning : Kommissionen kommer att vidta de åtgärder som behövs för att underlätta för personer med funktionshinder att arbeta inom EU:s administration (organisering av uttagningsprov; karriärutveckling; administrativt stöd; lämpligt utrustade kontor och byggnader; fastställande av lämpliga tjänster). Kommissionen kommer att uppmuntra

personalen att delta i informationskurser.

- Tillgänglighet till kommissionens lokaler : Kommissionen kommer att sträva efter att göra sina kontor och resurser tillgängliga för anställda med funktionshinder samt för besökande medborgare.

- Information och kommunikation: Kommissionen kommer att ändra sina riktlinjer om tillgång till kommissionshandlingar för att se till att publikationer och information är tillgängliga i alternativa former för personer med funktionshinder. Även Byrån för Europeiska gemenskapernas officiella publikationer kommer att göra information mer tillgänglig för funktionshindrade medborgare.

- Europaskolorna : Kommissionen kommer att stödja de insatser som görs av Europaskolorna för att förbättra integreringen av elever med funktionshinder.

- Intern samordning : Kommissionens enheter kommer att utarbeta kontrollinstrument samt ta fram information angående handikappfrågor. De kommer att utarbeta målinriktad vägledning för personer med funktionshinder som behöver hjälp med att få tillgång till information om EU:s program.

Dessa åtgärder välkomnades av Europaparlamentet, som har begärt kompletterande åtgärder(6), till exempel att det upprättas en interinstitutionell grupp för att undersöka möjligheterna för personer med funktionshinder att få tillträde till EU:s institutioner (tillträde till, och faktiskt deltagande i, sammanträden samt lämpliga rekryterings- och anställningsvillkor). Europaparlamentet har begärt att denna interinstitutionella grupp skall avge regelbundna rapporter om de åtgärder som vidtagits för att tillämpa kodexen för god praxis och för att övervaka de framsteg som görs när det gäller att garantera att personer med funktionshinder (anställda och besökare) har obehindrat tillträde till samtliga EU:s institutioner. Det har också föreslagits att samtliga EU:s institutioner skall utarbeta regelbundna rapporter. Av dessa rapporter bör framgå viss information, såsom antalet personer med funktionshinder som är anställda och vilka tjänster som innehas av personer i denna kategori.

Ombudsmannen välkomnar kommissionens tydliga åtagande beträffande de personer som utgör en av de mest missgynnade grupperna i vårt samhälle. Deras allvarliga situation kräver att de uttalade avsikterna omsätts i handling genom effektiva åtgärder. För att uppfylla kravet på god förvaltning krävs snabba och effektiva åtgärder för att genomföra dessa åtaganden i praktiken.

När nu 2003, Europeiska handikappåret, närmar sig sitt slut, anser därför ombudsmannen att det kan vara lämpligt att granska de åtgärder som vidtagits av kommissionen inom detta område och att bedöma huruvida de överensstämmer med institutionens juridiska skyldigheter och åtaganden.

På detta stadium har ombudsmannen beslutat att begränsa sin undersökning till kommissionen, med tanke på denna institutions centrala roll inom Europeiska unionens

institutionella ramverk samt dess särskilda åtaganden beträffande människor med funktionshinder, så som de framgår av meddelandet av den 10 maj 2000. Med beaktande av undersökningens resultat kan ombudsmannen i ett senare skede komma att överväga att utsträcka sin undersökning till att även omfatta övriga EU-institutioner.

2 Undersökningen

Ombudsmannen ber kommissionen informera honom om a) de åtgärder den har vidtagit eller har för avsikt att vidta för att garantera att personer med funktionshinder inte utsätts för diskriminering i samband med sina kontakter med institutionen, b) tidsplanen för att vidta dessa åtgärder.

Jag ber vänligen kommissionen att skicka mig sitt yttrande senast den 29 februari 2004. Jag har för avsikt att offentliggöra samtliga handlingar som rör undersökningen på ombudsmannens webbplats för att se till att personer med funktionshinder informeras om initiativet samt ges möjligheten att framföra sina synpunkter.

Med vänlig hälsning,

P. Nikiforos Diamandouros

Kopia: Massangioli

(1) Resolution utfärdad av rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet av den 20 december 1996 om lika möjligheter för människor med funktionshinder, EGT C 12, 13.1.1997, s. 1.

(2) Meddelande från kommissionen till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén - För ett Europa fritt från hinder för personer med funktionsnedsättning, KOM(2000) 284 slutlig av den 12 maj 2000.

(3) Europaparlamentets resolution av den 4 april 2001 om kommissionens meddelande till rådet, Europaparlamentet, Ekonomiska och sociala kommittén och Regionkommittén - För ett Europa fritt från hinder för personer med funktionsnedsättning [KOM(2000) 284 - C5-0632/2000 - 2000/2296(COS)].

(4) Rådets beslut 2001/903/EG av den 3 december 2001 om Europeiska handikappåret 2003, EGT L 335, 19/12/2001, s. 15.

(5) Kodexen finns på Europeiska kommissionens webbplats (http://ec.europa.eu/employment_social/soc-prot/disable/codehaen_en.htm).

(6) Se ovan, Europaparlamentets resolution av den 4 april 2001, punkt 35.

